

Ordinaziun davart las cumpetenzas e la garanzia da qualitad 2015-2019

Schulinspektorat
Inspecturat da scola
Ispettorato scolastico

Modul A

Ordinaziun davart las cumpetenzas e la garanzia da qualitat
en las scolas publicas dal Grischun

www.av.sr.ch

Tavla da cuntegn

Incumbensas da la scola	3
Incumbensas da l'inspecturat da scola	8
Ponderaziuns fundamentalas davart la garanzia ed il svilup da la qualidad	11
Tendenzas en la garanzia da la qualidad	13
Ulteriurs documents e links impurtants	15

Incumbensas da la scola

La scola populara furma «in'incumbensa cuminaivla dal chantun e da las vischnancas» tenor artitel 3 da la lescha da scola.

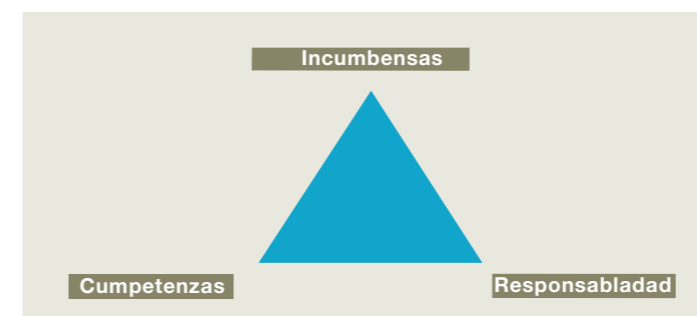
En consequenza da la situaziun linguistic-culturala e geografic-topografica è la scola populara grischuna organisada da vegl ennà tenor il princip subsidiar. Artitel 4 da la lescha da scola exprima quai suandantamain: «Las vischnancas mainan la scola populara publica.» Las autoritads da vischnanca resp. da scola determineschan la purschida en lur scolas en il rom da las prescripziuns, p. ex. model da scola, structuradas dal di, promoziun da talents, lavur sociala en scola etc.

Cun la lescha da scola e la legislaziun successiva signifitga subsidiaritat en quest connex che tant las incumbensas sco era la realisaziun da las cumpetenzas e las responsablads vegnan attribuidas a las vischnancas.

Sa basond sin il princip da congruenza vegnan transferidas a las vischnancas las suandantas cumpetenzas decentralas: infurmaziun, participaziun a la discussiun, decisiun, cumpetenza d'ordinar, execuziun e controlla.

En ina vischnanca ha - tenor quest model directiv - la direcciun da scola strategica ed operativa l'incumbensa, la responsablada e la cumpetenza per ils secturs da la pedagogia, da la pedagogia speziala, dal personal, da l'organisaziun, da l'administraziun e da las finanzas.

En il sector da las finanzas han il chantun e las vischnancas incumbensas comunablas. Perquai paja il chantun p. ex. contribuziuns pauschalisadas a las vischnancas. Ils organs da vischnanca èn responsabls per l'utilisaziun efectiva ed effizienta dals meds finanzials per las scolas.

Modul A

Descriziun da las cumpetenzas e da las incumbensas da las scolas e da l'inspecturat da scola sco era l'explicaziun dal context teoretic or da la discussiun dal fatg actuala davart la garanzia ed il svilup da la qualidad

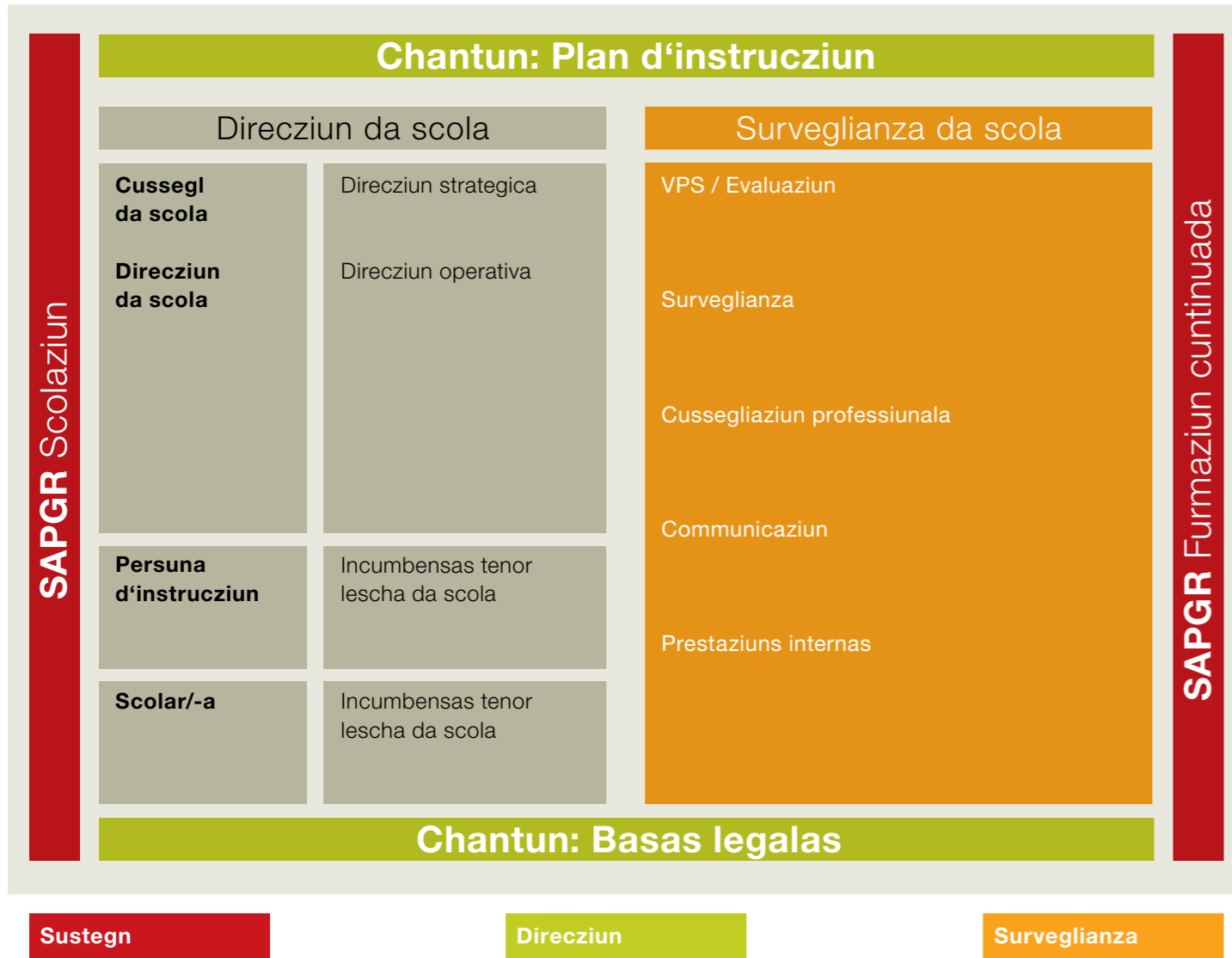
Modul B

Preschentaziun dal proceder da «valitaziun e promoziun 2015-19» sco era l'explicaziun dal context teoretic or da la discussiun dal fatg actuala davart il svilup da scola e da l'instrucziun

Modul C

Preschentaziun dal proceder da l'evaluaziun externa en las instituziuns da scolaziun speziala 2015-19 sco era l'explicaziun dal context teoretic or da la discussiun dal fatg actuala

Il suandant model preschenta elements chantunals da colliaziun da la direcziun, dal sustegn e da la surveglianza tranter il chantun e las scolas al lieu.

Urden da cumpetenzas da la direcziun da la scola locala tenor la lescha da scola e l'ordinaziun da scola:

<p>Cussegl da scola</p> <p>«La gestiun e la surveglianza da la scola èn chaussa dal cussegl da scola (...)».</p> <p>(LS art. 92)</p>	<p>Incumbensas dal cussegl da scola</p> <p><i>Las incumbensas enumeradas sa restrenschan sin aspects relevants. La repartiziun funcziunala da las incumbensas tranter las partidas vegnan concretisadas en il «Diagram da funcziuns direcziun da scola». Per infurmaziuns detagliadas consultai www.avs.gr.ch.</i></p> <p>Direcziun pedagogica</p> <p>Planisaziun da la scola a lunga vista</p> <ul style="list-style-type: none"> - maletg directiv, program da scola - planisaziun e coordinaziun da las finanzas - reglaments, directives - ordinaziun da scola, urden disciplinar - organigram
---	---

Direcziun da scola pedagogica

- promoziun dal clima da scola
- visitas en l'instrucziun

Management da qualidad

- segirar la qualidad da la scola e da l'instrucziun

Nivel scolaras e scolars

- mesiras disciplinaras gravantas
- sa tegnair als duairs da scola
- dispensar da l'instrucziun
- frequentar l'instrucziun en in'otra scola
- entrada anticipada / spustada scolina e scola
- frequentar la scola postobligatorica
- relaschar anticipadamain da l'obligaziun d'ir a scola
- metter en ina classa pli bassa
- sursigliar ina classa
- excluder da la scola

Direcziun dal persunal

- manar la direcziun da la scola
- engaschar / relaschar
- contract da lavur / carnet da duairs
- discurs cun collavuratur e collavuraturas / giuditgar la direcziun da la scola
- furmaziun supplementara

Direcziun organisatorica ed administrativa

- organisar il mintgadi da scola
- quantidad e grondezza da las classas
- plans da vacanzas

Administraziun

- administrar e survegliar las immobiglias
- rapportar / infurmar

Direcziun finanziaria

- budgetar
- revisiun e controlla dals quintes

Communicaziun

- contact cun las autoritads communalas e chantunalas
- infurmar ils geniturs u ils responsabels per l'educaziun
- exequir lavur publica

Direcziun da la scola

«Per ademplir las incumbensas operativas pon las instituziuns ch'èn responsablas per la scola installar – sulettas u ensemen cun autras instituziuns ch'èn responsablas per la scola – direcziuns da scola.»

(LS art. 21)

Incumbensas da la direcziun da la scola

(sin basa da las «directivas per conceder contribuziuns a las direcziuns da la scola»)

Direcziun pedagogica

Direcziun da scola pedagogica

- promover il clima da scola
- accompagnar projects communals
- far visitas en scola
- promover la collavuraziun pedagogica tranter las pers. d'instrucziun e las pers. dal fatg
- organisar sesidas dal team da scola

Management da qualitat

- segirar la qualitat da scola e da l'instrucziun
- sviluppar la qualitat da la scola e da l'instrucziun
- post da contact per l'evaluaziun chantunala

Nivel scolaras e scolaras

- cunresponsabladad per decisiuns davart la carriera da scola da scolaras e scolaras (scolarisar anticipadamain, laschar sursigliar ina classa, excluder da la scola etc.)
- mesiras disciplinaras
- resguardar l'obligaziun d'ir a scola
- dispensar scolaras e scolaras da visitar l'instrucziun
- coordinar las domenas da l'integraziun e da las mesiras pedagogicas e terapeuticas (consultar servetschs spezialisads etc.)

Direcziun dal personal

- manar las personas d'instrucziun e dal fatg, ils pedels ed ulteriur personal da scola
- guardar che vegn accumulada l'incumbensa professiunala da las personas d'instrucziun
- planisaziun da personal / remplazzaments
- manar discurs cun collavuraturas e collavuraturs / giudicaments
- furnaziun cuntinuada
- dretg da far propostas tar elecziuns e demissiuns da magisters/-ras e personas dal fatg
- introducir ed accompagnar novas personas d'instrucziun / personas d'instrucziun dal fatg

Direcziun organisatorica ed administrativa

- Organisaziun dal mintgadi da scola
- planisar l'onni da scola / program da scola
- schliar conflicts / management da crisa
- organisar il manaschi da scola
- reparter las classas
- planisar ils uraris e reparter las lecziuns a las personas d'instrucziun
- reparter ils ressorts (incumbensas sper l'instrucziun)
- organisar las localitads
- far valair l'urden da scola

Administraziun

- manar la statistica da scola
- rapportar
- collavuraziun cun l'uffizi responsabel

Direcziun finanziaria

- budgetar
- controllar il budget
- respectar la cumpetenzza d'expensas determinada dal purtader da scola

Persuna d'instrucziun

«Las personas d'instrucziun èn obligadas d'instruir e da promover las scolaras ed ils scolaras conform a las finamiras ed a las prescripziuns da questa lescha.»

(LS art. 59)

Scolar/-as

«Las scolaras ed ils scolaras adempleschan lur duairs e sa participeschan a moda activa e cooperativa al manaschi da scola.»

(LS art. 54)

Incumbensas professiunalas da las personas d'instrucziun

- planisar, exequir ed evaluar l'instrucziun
- decider davart promoziun ed assegnaziun
- garantir la collavuraziun interdisciplinara cun autras personas d'instrucziun ed autras personas dal fatg
- sa participar al concept, a l'organisaziun ed al svilup da la scola
- lavur cun geniturs / lavur publica
- furnaziun supplementara individuala ed obligatorica
- participaziun ad occurrenzas da scola

Duairs da las scolaras e dals scolaras

- visitar l'instrucziun e las occurrenzas da scola
- surpigliar responsabladad per l'agen process d'emprender
- surpigliar cunresponsabladad per il process d'emprender da la cuminanza d'emprender
- sa tegnair a l'urden da scola

Per garantir la qualitat da l'instrucziun e dal manaschi da scola sco era per il svilup intenziunà da la scola èsi indispensabel da sa tegnair ad in cler urden da cumpetenzas. Quai vala tant per scolaras cun direcziun sco era per scolaras senza direcziun.

Tenor lescha da scola art. 21 decidan ils purtaders da scola schebain direcziuns da scola vegnan instituzionalisadas u betg. En las «directivas per conceder contribuziuns a las direcziuns da la scola» è defini tge premissas che ston vegnir ademplidas per survegnir contribuziuns.

Il cussegl da scola po delegar a la direcziun da scola tscherchas incumbensas e cumpetenzas. En scolaras senza direcziun maina il cussegl da scola las incumbensas operativas.

Cussegl da scola: «La gestiun e la surveglianza da la scola èn chausa dal cussegl da scola.» (LS Art. 92)

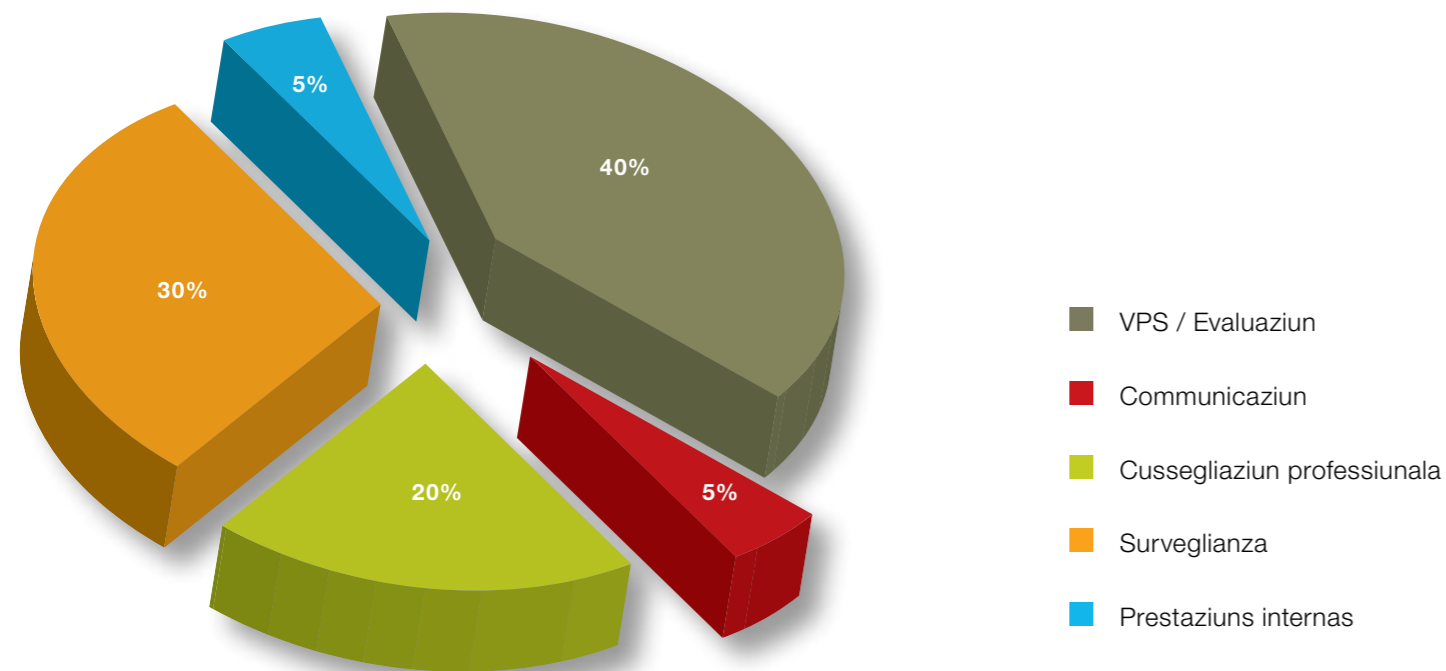
Direcziun da la scola: «Per ademplir las incumbensas operativas pon las instituziuns ch'èn responsablas per la scola installar – sulettas u ensemen cun autras instituziuns ch'èn responsablas per la scola – direcziuns da scola» (LS art. 21)

Incumbensas da l'inspecturat da scola

La basa per las activitads da l'inspecturat da scola dal Grischun è la lescha da scola chantunala art. 91 ed art. 72 da l'ordinaziun da scola. Là vegnan definidas las trais incumbensas fundamentalas: Examinaziun e garanzia da qualidad, surveglianza e cussegliaziun. L'ordinaziun da scola art. 72 precisescha che las scolas popularas ston vegnir evaluadas periodicamain. L'inspecturat da scola evaluescha las scolas popularas («validaziun e promoziun da scola», consultar modul B) sco era las instituziuns da la scola speziala (consultar

modul C) cun in proceder standardisà chantunal. En las instituziuns da scolaziun speziala ha l'inspecturat da scola exclusivamain la cumpetenzza da far evaluaziuns. Ils duairs e las incumbensas èn resumads detagliadamain en las directivas per l'inspecturat da scola.

L'inspecturat da scola dal Grischun en sia funcziun da surveglianza basada sin evaluaziun accumplescha las suandantas incumbensas fundamentalas:

Incumbensas fundamentalas da l'inspecturat da scola	Princip da clamar ¹	Princip da la consegna ²	Curta descripciun
Validaziun e promoziun da scola (VPS) / Evaluaziun			<p>En il center stat la validaziun e promoziun da scolas cumpletas cun agid d'ina evaluaziun externa. VPS cumpiglia ils suandants accents:</p> <ul style="list-style-type: none"> - garanzia e svilup da la qualidad - evaluaziun: occurrenza da resun / rapport / purschida d'approfondaziun - controlling da las mesiras - analisa da l'organisaziun sco sustegn per la direcziun da scola operativa - examinaziun da las premissas per conceder contribuziuns a las direcziuns da scola - procedura da permissiun en connex cun la readmissiun da las structuras dal di <p>(La basa e la procedura da l'evaluaziun externa en las instituziuns da scolaziun speziala èn descrittas en il modul C).</p>
Communicaziun			<p>Las scolas e las autoritads vegnan infurmadas cun agid da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - occurrenzas d'infurmaziun e da barat per las autoritads e las direcziuns da scola en tut ils districts ed en tut las linguas chantunales - infos periodicas en las otg linguas chantunales (circulara electronica) - pagina-web da l'uffizi per la scola populara ed il sport (USS) - collavuraziun cun auters partenaris en il sector da las scolas (Associaziun dals cussegls da scola dal Grischun ACSG/SBGR, Associaziun da las manadras e dals manaders da scola dal Grischun VSLGR, Magistraglia Grischun LEGR euv.)
Cussegliaziun professiunala			<p>En il center stat il sustegn professiunel ed efficaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planisar il manaschi da scola - organisar l'introducziun en la professiun per persunas d'instrucziun - sclerir dumondas pedagogicas, didacticas e metodicas - far visitas en l'instrucziun - schliar conflicts da scola - cussegliaziun professiunala per las direcziuns da scola
Surveglianza			<p>En il center stat la garanzia d'in manaschi da scola reglà:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sesidas da quartal cun las direcziuns da scola resp. cun las presidentas ed ils presidents dal cussegl da scola - examinar ils uraris / respectar tavlas da lecziuns - conceder permissiuns da dar scola - giuditgar l'admissiun tenor protesta (assegnaziun stgalim aut) - tractar recurs da nunpromoziuns - conceder permissiuns da congedi resp. da dispensaziun - lubir soluziuns spezialas per l'urari da vischnancas al cunfin linguistic - dispensar scolaras e scolaras da roms - adattar las grondezzas maximalas da las partiziuns
Prestaziuns internas			Incumbensas internas, projects e retschertgas

¹ Princip da clamar: Autoritads da scola e persunas d'instrucziun dumondan quests servetschs tar l'inspecturat da scola

² Princip da la consegna: L'inspecturat da scola porta quests servetschs.

L'inspecturat da scola dal Grischun sa cumpona da la direcziun chantunala, da tschintg manaders districtuals, dals inspecturs e da las inspecturas da scola sco era mintgamai

dad in secretariat per district. Il territori chantunal è dividì en tschintg districts d'inspeziun resguardond las regiuns linguisticas.

District Plessur – Grischun central cun il center districtual a Tusaun: Regiuns Plessur (senza Lantsch Sut/Haldenstein), Alvra, Viamala sco era las vischnancas da Panaduz e Razén

District Val dal Rain-Partenz-Tavau cun il center districtual a Landquart ed il post exterior a Tavau: Regiuns Plaun (senza Panaduz e Razén), Landquart, Partenz/Tavau sco era la vischnanca da Lantsch Sut/Haldenstein.

District Surselva cun il center districtual a Glion ed il post exterior a Mustér: Regiun Surselva

District Engiadina-Val Müstair-Samignun cun il center districtual a Zernez ed il post exterior a Scuol: Regiun Engiadina Bassa/Val Müstair e Malögia (senza Bregaglia)

District Grigioni Italiano cun il center districtual a Roveredo ed il post exterior a Poschiavo: Regiuns Moesa, Bernina sco era la vischnanca da Bregaglia.

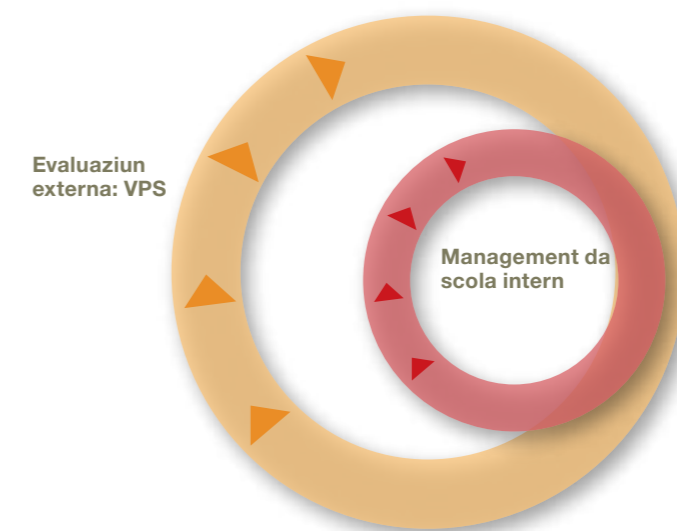
Ils inspecturs e las inspecturas da scola èn francads en lur regiuns ed accumpleschan l'incumbensa legala en las ovg linguas da scola.

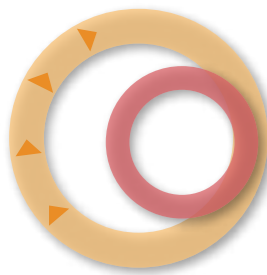
Ponderaziuns fundamentalas davart la garanzia ed il svilup da la qualitad

Organs	Incumbensas	Basas legalas
Inspecturat da scola	Survegianza Evaluaziun Cussegliaziun	Lescha da scola art. 90, 91 Ordinaziun da scola art. 72
Cussegl da scola	Direcziun strategica da la scola	Lescha da scola art. 92, al. 2
Direcziuns da scola	Direcziun operativa da la scola	Lescha da scola art. 21 Ordinaziun da scola art. 15
Persunas d'instrucziun	Duairs Incumbensa professiunala	Lescha da scola art. 59

La surveglianza da scola chantunala basada sin evaluaziuns sa basa sin il model Q2E (Qualitad tras evaluaziun e svilup, Landwehr e Steiner 2008). Quest model descriva l'accordanza da l'evaluaziun interna ed externa ed ha la finamira da segirar

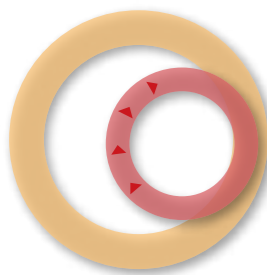
la qualitad da la scola. L'evaluaziun externa cumplettescha il management da qualitad intern cun ina vista externa professiunala.

Evaluaziun externa: Valitaziun e promoziun da scola (VPS)

L'inspecturat da scola evaluescha las scolas popularas periodicamain en il rom da la procedura standardisada «valitaziun e promoziun da scola» (lescha da scola art. 91, ordinaziun da scola art. 72). Tras quai vegnan respectadas las cundiziuns da basa chantunales e l'incumbensa da furnaziun ch'il chantun ha assegnà a las scolas. L'evaluaziun externa promova l'egualitad da las schanzas da furnaziun per tut ils scolars e tut las scolaras en il chantun, independent dal lieu da domicil. Plinavant furnescha ella ina basa da datas credibla per mussar il stadi actual da la scola populara e l'efficacitad da las mesiras da furnaziun.

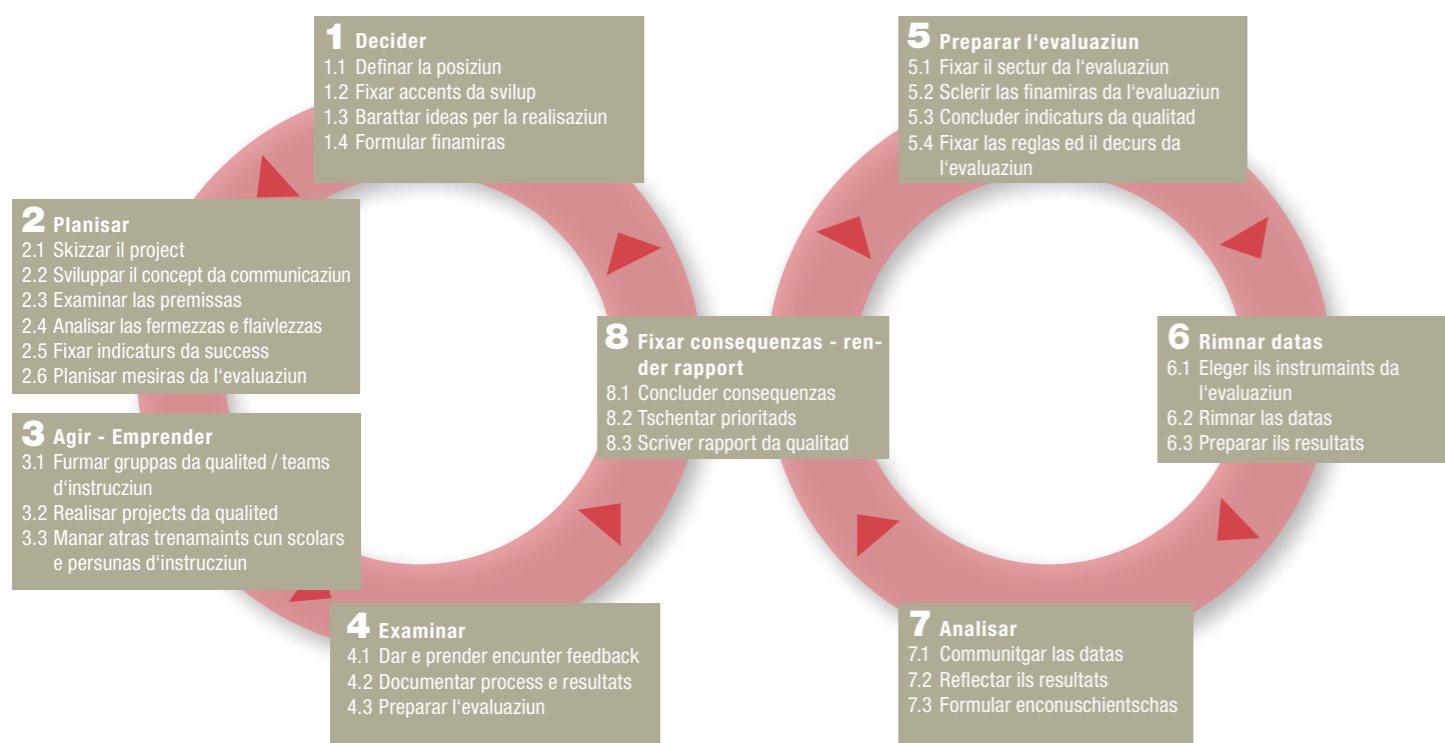

Management da qualitat intern

La scola sviluppa la qualitat a moda sistematica segund l'agen concept da qualitat. Las direcziuns da la scola e las persunas d'instrucziun realiseschan activitads per garantir e sviluppar la qualitat a moda sistematica. Els evalueschan per sasezs lur activitads, ils process ed ils resultats en la scola ed en l'instrucziun (p.ex. cun retschertgas davart il stadi d'emprender, cun feedback collegial, cun feedback da las scolaras e dals scolars) e determineschan las finamiras da svilup. La lavur da qualitat prestada (p.ex. ospitaziun vicendaivla, gruppas Q...) sa drizza primarmain als basegns da las scolaras e dals scolars ed al svilup da scola orientà a l'instrucziun.

En intervals regulars mida la scola dal cerchel da prestaziun (a sanestra) al cerchel d'emprender (a dretga) ed evaluescha la qualitat da scola. In'accordanza cuminaivla tge ch'è ina

«buna scola» furma la basa per la promoziun e svilup da la qualitat da scola. Il process sa drizza ad ina meglieraziun progressiva cun l'intenziun dad optimar ed esser innovativ.

Funtauna da datas: Brägger, G. / Posse, N.: Instrumente für die Qualitätsentwicklung und Evaluation in Schulen, IQES, 2007, S. 197.

Tendenzas actualas en la garanzia da la qualitat

Suandantas explicaziuns preschentan ils puncts centrals e las tendenzas actualas da la lavur da qualitat en las scolas.

Management da qualitat intenziunà e direcziun dal sistem da furnaziun

Ina chausa cuminaivla han ils pajais che han reussi cun success ils tests internaziunals che mesiran las prestaziuns en scola. Els dattan gronda paisa ad in sistem cumplessiv per segirar e sviluppar la qualitat. Il management da qualitat cumpiglia tut ils secturs da la scola e periodicamain è el sez object da reflexiun.

Indipendenza schlargiada da scolas manadas

Ils davos onns han las scolas obtegni dapli spazi liber tar il curriculum, sin il champ pedagogic sco era dapli libertads personalas e dal manaschi. El medem mument èn process administrativs vegnids decentralisads e la responsabladad è vegnida adossada directamain als singuls purtaders da scola. Cun in augment da l'atgna energia e responsabladad duai vegnir rinforzà il svilup da la scola. Impurtant èsi da remarctar che systems da scola cun success disponan dad ina ferma direcziun cun grondas cumpetenzas personalas e cun vastas e cleras incumbensas areguard il svilup da la scola e da l'instrucziun.

Professionalisaziun e sustegn da las direcziuns da scola

Manadras e manaders da scola han la rolla impurtanta per realisar mesiras concernent il svilup e la garanzia da la qualitat da la scola. Il sustegn, la cussegliaziun e la furnaziun da las di-recziuns da scola ha perquai ina gronda muntada.

Programs da scola

Evaluaziuns internas e programs da scola èn s'establids sco instruments per organiser la lavur da qualitat da la scola. Dad ina vart servan ils programs da scola a furmar il profil sco era a preschentar e sclerir finamiras specificas da la scola. Da l'autra vart vegnan els nizzegiads sco instrument per planisar las mesiras che pertutgan il svilup da la qualitat. Schebain e quant enavant che las mesiras iniziadas da la scola èn propi efficacias, vegn examinà cun l'evaluaziun da scola interna.

Standards da furnaziun e monitoring da furnaziun svizzer

Ils ultims onns èn standards da furnaziun daventads internaziunalmain impurtants sco noziun principala per sa discurren davart las finamiras d'emprender e da la furnaziun. Standards da furnaziun èn vegnids realisads en Svizra per ils roms tudestg, linguas estras, matematica e la scienza naturala. Els concretiseschan l'incumbensa da furnaziun e descrivan tenor il Plan d'instrucziun 21 las cumpetenzas da basa che duain vegnir cuntanschidas per la fin da mintga ciclus sche pussaivel da tut las scolaras e da tut ils scolars. Ils standards da furnaziun duain garantir la qualitat da la furnaziun. Sco lingia d'orientaziun per cuntanscher las finamiras en scola descrivan els finamiras centralas da l'instruire e l'emprender en l'instrucziun. Sch'ìls resultats d'emprender supponids vegnan era cuntanschids da las scolaras e dals scolars, definescha per l'ina l'atgna posiziun – saja quai per las scolaras e per ils scolars sco era per las persunas d'instrucziun. Per l'autra èsi da grond interess d'examinar e cuntanscher ils standards da furnaziun en il rom dal monitoring da furnaziun naziunal per uschia pudair sviluppar enavant ils systems da furnaziun chantunals.

Examinaziun da las cumpetenzas fundamentalas

2016 e 2017 vegnan realisads en scolas svizras per l'emprima giada tests da las cumpetenzas fundamentalas areguard las finamiras naziunales da la furnaziun. Qua tras èsi pussaivel da far constataziuns pertutgant las prestaziuns da mintga sistem da scola chantunal en ils roms matematica e lingua. Ils resultats n'èn ni utilisabels per valitar singulas scolas, ni per valitar scolaras e scolars ni per valitar persunas d'instrucziun.

Tests da cumparegliaziun sin nivel da classa (p.ex. Klassencockpit) e mesiraziuns individualas da prestaziun (p.ex. Stellwerk) èn concepids sco tests formativs da prestaziun. Datas vegnan messas a disposiziun a las persunas d'instrucziun e qua tras èsi pussaivel d'eruir l'agen basegn da svilup didactic e pedagogic per uschia pudair optimar l'instrucziun.

Ulteriurs documents e links impurtants

In cler reglament da las cumpetenzas en scola è ina premissa impurtanta per segirar la qualidad en l'instrucziun ed en il manaschi da scola sco era per in svilup intenziunà da tut la scola.

- www.av.sr.ch > Inspecturat da scola dal Grischun
- Rapport final «Valitaziun e promoziun da scola 2011-14», Inspecturat da scola dal Grischun
- Broschura «Valitaziun e promoziun da scola 2015-19»
- Broschura «Evaluaziun externa en las instituziuns da scolaziun speziala 2015-19»
- www.lch.ch
- www.edk.ch
- www.argev.ch
- www.q2e.ch
- www.lehrplan.ch

Litteratura

- Brägger, G., Posse, N. (2007): Instrumente für die Qualitätsentwicklung und Evaluation in Schulen. IQES. Bern: hep.
- Helmke, A. (2014): Unterrichtsqualität und Lehrerprofessionalität. Diagnose, Evaluation und Verbesserung des Unterrichts. Seelze: Klett-Kallmeyer.
- Landwehr, N., Steiner, P. (2008): Q2E. Qualität durch Evaluation und Entwicklung. Bern: hep.
- Landwehr, N. (2015): Von Evaluationsdaten zur Unterrichtsentwicklung. In: Rolf, H.G. (Hrsg.): Handbuch der Unterrichtsentwicklung. Weinheim und Basel: Beltz.
- Seitz, H., Capaul, R. (2005): Schulführung und Schulentwicklung. Bern Stuttgart Wien: Paul Haupt.

Impressum

Editur: Uffizi per la scola populara ed il sport Grischun

Concepziun da cumposiziun: Ramun Spescha

Fotografias: Ralph Feiner

Copyright: Inspecturat da scola dal Grischun